SOSYAL BİLGİLER
★ 5. SINIF ★

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli

Teknoloji Dedektifleri

Teknoloijk Ürünleri Bilinçli Kullanıyorum

Daha Bilinçli Bir Dünya Seninle Başlar!

- Öğren
- Düşün
- Uygula
- Paylaş

Bilinçli Kullanım | Güvenlik | Tasarruf | E-Ticaret | Acil Durum

Ders Notu • Etkinlikler • Ürün Oluşturma
Ölçme ve Değerlendirme

Hazırlayan:
Engin Demirci
Engin Öğretmen

@engindemirci44

Sosyal Bilgiler
5. Sınıf

6. Öğrenme Alanı
Teknoloji ve Sosyal Bilimler

Dedektiflik Görevimiz:
Teknolojiyi Bilinçli Kullanmak

Öğrenme Çıktımız

SB.5.6.2.
Teknolojik ürünlerin bilinçli kullanımının önemine ilişkin ürün oluşturabilme.

Anahtar Kavramlarımız

- Teknoloji
- Genel Ağ
- Dijital Ayak İzi
- E-Ticaret

Bu Konunun Hedefleri

- Teknolojik ürünleri bilinçli kullanmanın ne demek olduğunu öğreneceksin.
- Bilinçli kullanımın önemine dair kanıta dayalı çıkarım yapabileceksin.
- Kişisel bilgilerini ve dijital ayak izini koruma yollarını söyleyebileceksin.
- Enerji tasarrufu, güvenli alışveriş ve acil durum teknolojileri hakkında sorumlu kararlar verebileceksin.
- Kendi ürününü hazırlayıp paylaşabileceksin.

Hedefimiz; Teknolojiyi doğru, güvenli ve tasarruflu kullanmak!

Görevimiz 3 Aşamada!

1. Aşama
Keşfet

Teknolojinin hayatımızdaki yerini keşfedeceğiz.

2. Aşama
Sorgula

Doğru ve yanlış kullanımın sonuçlarını inceleyeceğiz.

3. Aşama
Üret ve Paylaş

Bilinçli teknoloji kullanımını anlatan bir ürün oluşturacağız.

Düşün...

Bugün kaç teknolojik ürün kullandın?
Bunların hangilerini bir ihtiyaç için,
hangilerini sadece alışkanlıktan kullandın?

Hazırlayan:
Engin Demirci
Engin Öğretmen

@engindemirci44

Teknoloji Her Yerde!

Hayatımızı Kolaylaştıran Teknoloji

Teknoloji, insanların yaşamını kolaylaştırmak, ihtiyaçlarını karşılamak ve sorunlarını çözmek için geliştirilen araç, gereç ve sistemlerin bütünüdür.

Günlük Hayatımızda Kullanılan Teknolojik Ürünler

Bilgisayar

Tablet

Cep Telefonu

Televizyon

Buzdolabı

Çamaşır Makinesi

Otomobil

Akıllı Saat

Robot Süpürge

Güneş Panelleri

Teknolojinin Katkıları

- Eğitimde bilgiye ulaşmayı kolaylaştırır.
- Sağlıkta tedaviye destek olur.
- Ulaşımda zaman kazandırır.
- İletişimimizi güçlendirir.
- Günlük yaşamı kolaylaştırır.

Teknolojinin Olası Zararları

- Uzun süreli ekran kullanımı sağlığımızı olumsuz etkileyebilir.
- Sosyal yaşamımız azalabilir.
- Gereksiz tüketim bütçemizi zorlar.
- Doğayı olumsuz etkileyebilir.

Unutma!

Teknoloji bir araçtır. Önemli olan, teknolojinin bizi yönetmesi değil, bizim teknolojiyi bilinçli kullanmamızdır.

Küçük Öneriler

- Ekran süreni kontrol et.
- Kullanmadığın cihazları kapat.
- Gerçek hayata da zaman ayır.
- Güvenli ve doğru bilgiye ulaş.

Hadi Bakalım!

Bugün kaç teknolojik ürün kullandın? Bunlardan hangileri bir ihtiyaç, hangileri alışkanlık?

Teknoloji Dedektifleri

HAYATIMIZI KOLAYLAŞTIRAN TEKNOLOJİ

Teknoloji farklı alanlarda hayatımızı kolaylaştırır, işlerimizi hızlandırır ve ihtiyaçlarımızı karşılamamıza yardımcı olur.

EĞİTİMDE TEKNOLOJİ

- Genel ağ üzerinden bilgiye ulaşabiliriz.
- EBA gibi eğitim platformlarından ders çalışabiliriz.
- Akıllı tahta ve dijital içeriklerle öğrenmeyi destekleyebiliriz.

SAĞLIKTA TEKNOLOJİ

- Tıbbi cihazlar hastalıkların teşhis ve tedavisine yardımcı olur.
- Röntgen ve ultrason gibi cihazlarla vücudumuz incelenebilir.
- Sağlık çalışanları teknolojik araçlardan yararlanır.

ULAŞIMDA TEKNOLOJİ

- Navigasyon sistemleri yolumuzu bulmamıza yardımcı olur.
- Trafik ışıkları ve akıllı ulaşım sistemleri trafiğin düzenlenmesini destekler.
- Ulaşım araçları sayesinde uzak mesafelere daha kısa sürede ulaşabiliriz.

İLETİŞİMDE TEKNOLOJİ

- Telefon ve görüntülü görüşme ile uzaktaki kişilerle iletişim kurabiliriz.
- Genel ağ üzerinden mesaj ve e-posta gönderebiliriz.
- Bilgi ve haberleri hızlıca paylaşabiliriz.

GÜNLÜK YAŞAMDA TEKNOLOJİ

- Çamaşır ve bulaşık makineleri ev işlerini kolaylaştırır.
- Buzdolabı yiyeceklerin daha uzun süre saklanmasına yardımcı olur.
- Robot süpürge temizlikte zaman kazandırabilir.

Teknoloji olmasaydı...

Teknolojik ürünlerin olmadığı bir dünyada günlük yaşamımızda hangi işler daha zor olurdu? İki örnek yaz.

1. _____
2. _____

Mini Bilgi ⭐

Teknoloji yalnızca elektronik cihazlardan oluşmaz. İnsanların ihtiyaçlarını karşılamak ve sorunlarını çözmek amacıyla geliştirdiği araç, gereç ve sistemler de teknolojinin parçasıdır.

Teknoloji Dedektifleri

TAŞINABİLİR TEKNOLOJİYİ BİLİNÇLİ KULLANIYORUM

Cep telefonu, tablet ve dizüstü bilgisayar gibi taşınabilir teknolojik ürünler hayatımızı kolaylaştırır. Ancak bu ürünleri doğru ve dengeli kullanmalıyız.

CEP TELEFONU

- İletişim kurmamızı sağlar.
- Bilgiye ulaşmamıza yardımcı olur.
- Gereksiz ve uzun süreli kullanımdan kaçınmalıyız.

TABLET

- Eğitim içeriklerine ulaşmamızı sağlar.
- Kitap ve ders materyallerini dijital ortamda inceleyebiliriz.
- Kullanım süremizi kontrol etmeliyiz.

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

- Araştırma ve ödev hazırlamamıza yardımcı olur.
- Belge ve sunu oluşturabiliriz.
- Uygun oturma pozisyonuna dikkat etmeliyiz.

SAĞLIKLI KULLANIMIN 6 ALTIN KURALI

DOĞRU OTUR: Sırtını desteklere, dik otur.

2 UYGUN MESAFEYİ KORU: Ekrana çok yakından bakma.

3 MOLA VER: Uzun süre ekrana bakmadan düzenli aralar ver.

4 YÜRÜRKEN EKRANA BAKMA: Çevrendeki tehlikelere dikkat et.

5 UYKUNU KORU: Uyku öncesinde ekran kullanımını sınırla.

6 UYGUN İÇERİK SEÇ: Yaşına uygun, güvenilir ve yararlı içerikleri kullan.

DOĞRU KULLANIM

- Ders çalışırken uygun oturmak.
- Ekran kullanımına ara vermek.
- Yürürken çevreye dikkat etmek.

YANLIŞ KULLANIM

- Tableti gözlerine çok yaklaştırmak.
- Saatlerce mola vermeden oyun oynamak.
- Yolda yürürken telefon ekranına bakmak.

DÜŞÜN VE CEVAPLA

Bu öğrencilerden hangisi teknolojiyi daha bilinçli kullanmaktadır? Neden?

Teknoloji hayatımızı kolaylaştırır.
Sağlığımızı korumak için teknolojiyi dengeli ve bilinçli kullanmalıyız!

Teknolojiyi Bilinçsiz Kullanmanın Sonuçları

Teknolojiyi yanlış kullanmak sağlığımızı, ilişkilerimizi ve bütçemizi olumsuz etkileyebilir.

1. Sağlığımıza Etkileri

- Göz yorgunluğu
- Duruş bozukluğu
- Hareketsizlik
- Uyku düzeninin bozulması

2. Sosyal Yaşamımıza Etkileri

- Aile ve arkadaslarla geçirilen zamanın azalması
- Yüz yüze iletişimin zayıflaması
- Sorumlulukların aksaması
- Oyun ve hareket için ayrılan zamanın azalması

3. Ekonomimize ve Kaynaklarımıza Etkileri

- Gereksiz alışveriş yapmak bütçeyi zorlar.
- Kullanılmayan cihazları açık bırakmak elektrik tüketimini artırır.
- İhtiyaç dışı ürün almak kaynakların israfına neden olabilir.

Unutma!

Teknolojiyi bilinçli kullanımak; sağlığımızı korumak, zamanımızı iyi değerlendirmek ve kaynaklarımızı tasarruflu kullanmak demektir.

GENEL AĞDA GÜVENLLİĞİM VE MAHREMİYETİM

Genel ağ, bilgiye ulaşmamızı ve iletişim kurmamızı kolaylaştırır. Ancak kişisel bilgilerimizi korumalı ve güvenli davranmalıyız.

KİŞİSEL BİLGİ NEDİR?

Bizi tanımaya veya bulmaya yarayabilecek bilgiler kişisel bilgilerimizdir.

- Adımız ve soyadımız
- Ev adresimiz
- Telefon numaramız
- Okulumuz ve sınıfımız
- Şifrelerimiz
- Konum bilgilerimiz

UNUTMA!

Bu bilgileri tanımadığımız kişilerle paylaşmamalıyız. Fotoğraf ve videolarımızı paylaşırken de dikkatli olmalıyız.

GÜÇLÜ PAROLA OLUŞTURUYORUM

- Kolay tahmin edilemeyen parolalar oluştur.
- Adın, doğum tarihin veya "123456" gibi kolay tahmin edilen bilgilerden kaçın.
- Parolanı başkalarıyla paylaşma.
- Herkesin görebileceği yerlere yazma.
- Mümkünse farklı hesaplarda farklı parolalar kullan.
- Hesaplarında sunuluyorsa iki aşamalı doğrulamadan yararlan.

Zayıf parola:	Daha güçlü parola:
123456	Mavi!Kedi_47

Not: Bu örnek parolayı gerçek hesaplarında kullanma.

OLTA (PHİSHİNG) TUZAKLARINA DİKKAT!

Oltalama, kişilerin parola, banka bilgisi veya başka kişisel bilgilerini ele geçirmek amacıyla hazırlanan aldatıcı mesaj ve bağlantılardır.

DİKKAT ET!

- Tanımadığın bağlantılara tıklama.
- Şüpheli mesajlara kişisel bilgilerini yazma.
- Ücretsiz ödül vaatlerine hemen inanma.
- Emin olmadığında ailene veya öğretmenine danış.
- Bir mesajın gerçek olup olmadığını resmî kaynaklardan kontrol et.

GÜVENLİ Mİ, TEHLİKELİ Mİ?

GÜVENLİ DAVRANIŞLAR

- Güçlü parola kullanmak.
- Kişisel bilgileri korumak.
- Güvenilir siteleri tercih etmek.
- Şüpheli mesajları bir yetişkine göstermek.

RİSKLİ DAVRANIŞLAR

- Parolayı arkadaşlarla paylaşmak.
- Tanımadığımız kişilere adresimizi vermek.
- Her bağlantıya tıklamak.
- Kaynağı bilinmeyen dosyaları indirmek.

DEDEKTİF GÖREVİ

"Merhaba! Sana hediye gönderebilmemiz için ev adresini, telefon numaranı ve okulunu hemen yaz.

Bu öğrenci nasıl davranmalıdır? İki güvenli davranış yaz.

1) .....

2) .....

Hazırlayan: Engin Demirci | engindemirci44

ŞÜPHELİ MESAJLAR VE OLTALAMA TUZAKLARI

İnternette karşımıza çıkan her mesaj güvenilir olmayabilir.
Bazı kişiler bizi kandırarak kişisel bilgilerimizi ele geçirmeye çalışabilir.

OLTALAMA (PHİSHİNG) NEDİR?

İnsanları kandırarak parola, kişisel bilgi veya hesap bilgilerini ele geçirmek amacıyla hazırlanan sahte mesaj, e-posta ve internet bağlantılarıdır.

ŞÜPHELİ MESAJ GELDİĞİNDE NE YAPMALIYIM?

1. **DUR:** Hemen tıklama veya cevap verme.
2. **KONTROL ET:** Mesajı göndereni ve bağlantıyı incele.
3. **PAYLAŞMA:** Parola ve kişisel bilgilerini verme.
4. **DANIŞ:** Ailene veya öğretmenine haber ver.
5. **BİLDİR:** Gerekirse mesajı engelle veya ilgili platforma bildir.

DEDEKTİFİN ALTIN KURALI

Parolanı isteyen, seni acele ettiren veya tanımadığın bağlantılara yönlendiren mesajlara karşı dikkatli ol!

ŞÜPHELİ MESAJLARI NASIL TANIRIZ?

1. GERÇEK OLMAYAN ÖDÜL VAADİ

"TEBRİKLER! Bir tablet kazandınız. Hemen bağlantıya tıklayın!"

⚠ Beklenmedik ödül vaatlerine hemen inanma.

2. ACELE ETTİRME

"Hesabınız 10 dakika içinde kapatılacak! Hemen şifrenizi gönderin!"

⚠ Seni acele karar vermeye zorlayan mesajlara dikkat et.

3. KİŞİSEL BİLGİ İSTEME

"Size hediye göndermek için ev adresinizi ve telefon numaranızı yazın."

⚠ Tanımadığın kişilere kişisel bilgilerini verme.

4. ŞÜPHELİ BAĞLANTI

"Ödülünü almak için bu bağlantıya tıkla ve hesabına giriş yap!"

⚠ Bağlantının adresini kontrol etmeden tıklama.

MESAJ DEDEKTİFLERİ – HANGİSİ ŞÜPHELİ?

MESAJ A

Okulunuzun duyurularını görmek için okulunuzun resmi internet sitesini ziyaret edebilirsiniz.

✓

MESAJ B

Ücretsiz oyun parası kazandınız! Ödülü almak için hemen parolanızı gönderin.

!

MESAJ C

Öğretmeninizin paylaştığı ödev dosyasına okulunuzun kullandığı eğitim platformundan ulaşabilirsiniz.

✓

? Bu mesajlardan hangisi açıkça şüpheli bir davranış istemektedir? Neden?

.....

.....

MİNİ GÖREV

Bir arkadaşın şüpheli bir bağlantıya tıklamak üzere. Ona ne önerirsin?

.....

.....

Hazırlayan: Engin Demirci | Engin Öğretmen – youtube.com/@engindemirci44

DİJİTAL AYAK İZİM VE UNUTULMA HAKKIM

İnternette yaptığımız paylaşımlar, yorumlar ve bazı çevrim içi işlemler dijital dünyada iz bırakabilir. Bu nedenle paylaşmadan önce düşünmeliyiz.

DİJİTAL AYAK İZİ NEDİR?

DİJİTAL AYAK İZİ:
Genel ağda yaptığımız paylaşımlar, yorumlar ve çevrim içi etkinlikler sonucunda dijital ortamda oluşan izlerdir.

Örnekler:

- Sosyal medyada paylaştığımız fotoğraflar.
- Yazdığımız yorumlar.
- Beğendiğimiz içerikler.
- Katıldığımız çevrim içi etkinlikler.
- Bazı internet sitelerindeki kullanım kayıtlarımız.

PAYLAŞMADAN ÖNCE DÜŞÜN!

Paylaşacağım İçerik...

1 DOĞRU MU?
Bilginin doğruluğunu kontrol ettim mi?

2 GÜVENLİ Mİ?
Kişisel bilgilerimi veya başkalarının özel bilgilerini içeriyor mu?

3 UYGUN MU?
Bu paylaşım başkalarını üzebilir veya zor durumda bırakabilir mi?

İnternette paylaştığımız içerikler başkaları tarafından kopyalanabilir veya yeniden paylaşılabilir. Bu nedenle dikkatli olmalıyız.

UNUTULMA HAKKI NEDİR?

UNUTULMA HAKKI:
Kişilerin, belirli koşullar altında kendileriyle ilgili bazı kişisel bilgilerin internet ortamından kaldırılmasını veya erişimin sınırlandırılmasını talep edebilmesiyle ilgili bir haktır.

Her içerik otomatik olarak silinmez. Talepler ilgili kurallar ve koşullar çerçevesinde değerlendirilir. Bir içerik kaldırılsa bile daha önce kopyalanmış veya başka yerde paylaşılmış örnekleri bulunabilir.

ÖRNEK OLAY – ECE'NİN PAYLAŞIMI

Ece, arkadaşının haberi olmadan çektiği komik bir fotoğrafı sosyal medya hesabında paylaştı. Arkadaşı bu durumdan rahatsız oldu ve fotoğrafın kaldırılmasını istedi.

1. Ece'nin paylaşımı neden yanlış olabilir?

.....

2. Ece arkadaşının isteği üzerine nasıl davranmalıdır?

.....

DİJİTAL DÜNYADA 4 ALTIN KURAL

1. Paylaşmadan önce düşün.

2. Başkalarının fotoğraf ve bilgilerine saygı göster.

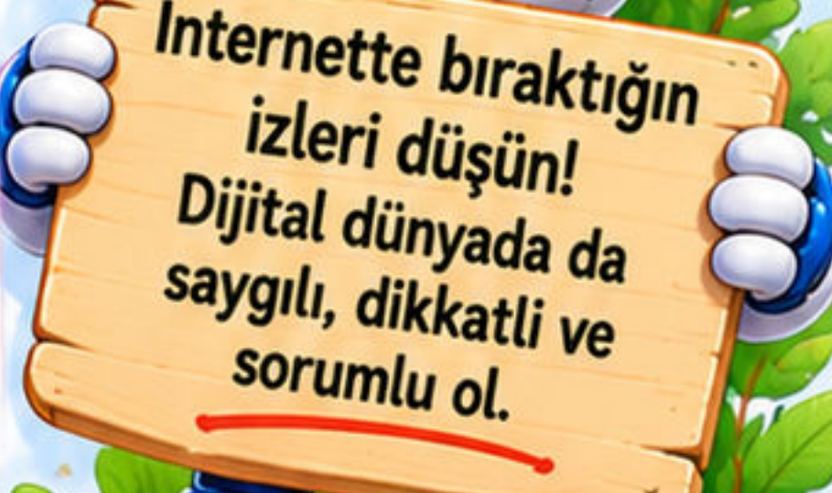

3. Kişisel bilgilerini koru.

4. Rahatsız olduğun bir içerikle karşılaştığında güvendiğin bir yetişkinden yardım iste.

Hazırlayan: Engin Demirci | @engindemirci44 | @engindemirci44

ENERJİ DEDEKTİFLERİ: TEKNOLOJİYİ KULLANIRKEN TASARRUF

Elektrikli teknolojik ürünler hayatımızı kolaylaştırır.
Ancak enerjiyi gereksiz tüketmemeli, kaynaklarımızı korumalıyız.

ENERJİYİ NEDEN TASARRUFLU KULLANMALIYIZ?

- Doğal kaynakların korunmasına katkı sağlar.
- Gereksiz elektrik tüketimini azaltır.
- Aile bütçesinin korunmasına yardımcı olur.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ NEDİR?

Enerji verimliliği, aynı işi veya hizmeti daha az enerji kullanarak gerçekleştirmektir.

Örnek: LED ampuller, benzer aydınlatma sağlayan geleneksel ampullere göre çok daha az enerji tüketebilir.

ENERJİ DEDEKTİFİNİN GÖZLEMİ

Bu evde hangi enerji israfı davranışlarını fark ettin? Üç örnek yaz.

1. .....
2. .....
3. .....

EVİMİZDE ENERJİ DEDEKTİFİ OLALIM!

AYDINLATMA

- Gereksiz yanan lambaları kapatalım.
- Uygun alanlarda gün ışığından yararlanalım.
- Tasarruflu LED ampulleri tercih edelim.

TELEVİZYON VE BİLGİSAYAR

- Kullanmadığımız cihazları kapatalım.
- Ekranı açık bırakıp odadan ayrılmayalım.
- Enerji tasarrufu ayarlarından yararlanalım.

ŞARJ CİHAZLARI

- Şarj işlemi tamamlandığında cihazı prizden çıkaralım.
- Kullanılmayan şarj cihazlarını prizde bırakmayalım.

BEYAZ EŞYALAR

- Çamaşır ve bulaşık makinelerini uygun dolulukta çalıştıralım.
- Enerji verimliliği yüksek ürünleri tercih edelim.
- Ürünlerin kullanım talimatlarına uyalım.

KÜÇÜK BİR TASARRUF GÖREVİ

Bugün evinde bir enerji dedektifi ol! Gereksiz enerji tüketimine neden olan üç durumu gözlemle ve bunları nasıl önleyebileceğini düşün.

Hazırlayan: Engin Demirci | pinterest.com/engindemirci44

BİLİNÇLİ ALIŞVERİŞ VE ELEKTRONİK TİCARET

Teknolojik bir ürün satın alırken yalnızca görünüşüne veya fiyatına bakmamalıyız. İhtiyacımızı belirlemeli, ürünün özelliklerini karşılaştırmalı ve güvenilir satıcıları tercih etmeliyiz.

SATIN ALMADAN ÖNCE DÜŞÜN!

1 İHTİYACIM VAR MI?
Gerçekten bu ürüne ihtiyacım var mı?

2 KARŞILAŞTIR:
Fiyatını, kalitesini ve özelliklerini incele.

3 TASARRUFU DÜŞÜN:
Enerji tüketimine ve verimlilik etiketine bak.

4 GÜVENİLİR Mİ?
Satıcının güvenilirliğini ve ürün bilgilerini kontrol et.

ÜRÜN ALIRKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİZ?

İHTİYAÇ
- Ürünü hangi amaçla kullanacağımızı belirleyelim.
- Sırf başkalarınıda var diye satın almayalım.

FİYAT VE KALİTE
- Benzer ürünleri karşılaştıralım.
- En ucuz ürünün her zaman en uygun ürün olmayabileceğini unutmayalım.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ
- Ürünün enerji tüketimini ve enerji etiketini inceleyelim.
- Uzun süreli kullanımda enerji tüketiminin bütçemizi etkileyebileceğini düşünelim.

GARANTİ VE KULLANIM KILAVUZU
- Garanti koşullarını kontrol edelim.
- Ürünün kullanım talimatlarını ve güvenlik bilgilerini inceleyelim.

FATURA
- Alışveriş belgemizi saklayalım.
- Fatura, satın alma işlemini belgelemeye yardımcı olur.

ELEKTRONİK TİCARET NEDİR?

Elektronik ticaret, ürün veya hizmetlerin internet gibi elektronik ortamlar aracılığıyla alınıp satılmasıdır.

Örnekler:
- ✓ İnternet üzerinden kitap satın almak.
- ✓ Bir mağazanın internet sitesinden tablet sipariş etmek.
- ✓ Genel ağ üzerinden kırtasiye ürünü almak.

GÜVENLİ ELEKTRONİK ALIŞVERİŞİN 5 KURALI

1. Güvenilir satıcıları tercih et.
2. Satıcının iletişim ve iade bilgilerini kontrol et.
3. Ürün açıklamalarını ve kullanıcı değerlendirmelerini dikkatle incele.
4. Şüpheli derecede ucuz tekliflere karşı dikkatli ol.
5. Ödeme ve kişisel bilgilerini güvenli ortamlarda koru; gerekirse ailenden yardım al.

DEDEKTİF GÖREVİ – HANGİ ÜRÜNÜ SEÇMELİYİZ?

Özellik	A Ürünü	B Ürünü
Fiyat	12.000 TL	13.000 TL
Garanti	2 yıl	2 yıl
Enerji tüketimi	Daha yüksek	Daha düşük
Kullanım amacı	Ders ve araştırma	Ders ve araştırma

Bu iki ürün arasında karar verirken hangi özellikleri dikkate almalıyız? Neden?

ACİL DURUMLARDA TEKNOLOJİ

Teknolojik araçlar, acil durumlarda haberleşmemize, yardım istememize ve doğru bilgiye ulaşmamıza yardımcı olur.

Acil Durumda Hangi Teknolojilerden Yararlanırız?

TELEFON VE HABERLEŞME

- Acil durumlarda yardım istemek için kullanılabilir.
- Yakınlarımızla iletişim kurmamıza yardımcı olur.
- Acil çağrılar gereksiz yere yapılnamalıdır.

112 ACİL ÇAĞRI MERKEZİ

- Ambulans, itfaiye, polis ve diğer acil yardım hizmetlerine ulaşmayı sağlar.
- Acil durumlarda **112** aranır.
- Olayın yeri ve durumu açıkça anlatılmalıdır.

AFAD ACİL UYGULAMASI

- Afet ve acil durumlarda kullanılabilen resmî bir uygulamadır.
- Acil çağrı ve yardım süreçlerinde destek sağlar.
- Uygulamanın özellikleri hakkında bilgi edinmek önemlidir.

KONUM VE BİLGİ SİSTEMLERİ

- Konum bilgisi, bulunduğumuz yerin belirlenmesine yardımcı olabilir.
- Haritalar yardım ekiplerinin yön bulmasını destekleyebilir.
- Konumumuzu yalnızca gerekli durumlarda paylaşmalıyız.

112'Yİ NE ZAMAN ARAMALIYIZ?

112,

ACİL YARDIM GEREKTİREN DURUMLARDA ARANIR.

- Trafik kazası.
- Yangın.
- Ciddi yaralanma.
- Acil sağlık sorunu.
- Hayatı veya güvenliği tehdit eden olaylar.

UNUTMA!

112'yi gereksiz yere aramak, gerçekten yardıma ihtiyacı olan kişilerin ulaşmasını geciktirebilir.

Acil Çağrıda Neler Söylemeliyiz?

1. Sakin olmaya çalış.
2. Olayın ne olduğunu anlat.
3. Bulunduğun yeri mümkün olduğunca açık tarif et.
4. Yaralı veya tehlikedeki kişi sayısını bildir.
5. Görevlinin sorularını dinle ve yönlendirmelerine uy.

Dedektif Görevi – Hangisi Doğru?

DURUM A

Bir öğrenci arkadaşlarıyla eğlenmek için 112'yi arıyor.

DURUM B

Bir öğrenci yakındaki ciddi bir kazayı görüp bir yetişkinden yardım alarak 112'ye haber veriyor.

Bu iki davranıştan hangisi doğrudur? Neden?

Afetlerde Teknolojiyi Bilinçli Kullanalım

- Resmî kurumlardan gelen açıklamaları takip edelim.
- Doğruluğu bilinmeyen haberleri paylaşmayalım.
- Acil durum hatlarını gereksiz yere meşgul etmeyelim.
- Telefonumuzun şarjını ve iletişim imkânlarını düşünelim.
- Ailemizle önceden haberleşme planı oluşturalım.

TEKNOLOJİYİ KULLANIRKEN DEĞERLERİMİZ

Teknolojik ürünleri kullanırken yalnızca ne yaptığımız değil, nasıl davrandığımız da önemlidir. Dijital dünyada da değerlerimize uygun hareket etmeliyiz.

Bilinçli Teknoloji Kullanımında Önemli Değerler

1. MAHREMİYET

Kişisel bilgilerimizi ve özel yaşamımızı korumaktır.

Örnek Davranış:

- Parolamızı başkalarıyla paylaşmamak.
- Başkasının fotoğrafını izinsiz yayımlamamak.

2. ÖZGÜRLÜK

Teknolojiyi kullanırken seçim yapabilmek ve başkalarının haklarına saygı göstermektir.

Örnek Davranış:

- İnternette düşüncelerimizi saygılı biçimde ifade etmek.
- Başkalarının görüşlerine saygı duymak.

3. TASARRUF

Zamanımızı, enerjimizi ve paramızı gereksiz yere harcamamaktır.

Örnek Davranış:

- Kullanılmayan cihazları kapatmak.
- İhtiyacımız olmayan ürünleri satın almamak.

4. SORUMLULUK

Teknolojiyi kullanırken davranışlarımızın sonuçlarını düşünmektir.

Örnek Davranış:

- Ödevlerimizi zamanında yapmak.
- İnternette paylaştığımız içeriklere dikkat etmek.

5. SAYGI

Dijital ortamda da diğer insanların duygu ve haklarını gözetmektir.

Örnek Davranış:

- Kırıcı yorumlar yazmamak.
- Başkalarının özel bilgilerini izinsiz paylaşmamak.

6. ÖZ DENETİM

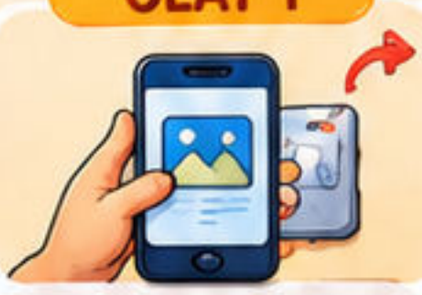
Davranışlarımızı kontrol edebilmek ve teknolojiyi gerektiğinde bırakabilmektir.

Örnek Davranış:

- Oyun ve ekran kullanımını dengeli tutmak.
- Ders, dinlenme ve uyku zamanına uymak.

Değerlerimiz Davranışlarımızda

OLAY 1

Bir öğrenci, arkadaşının fotoğrafını izinsiz olarak sosyal medya hesabında paylaşıyor.

Hangi değere dikkat edilmemiştir?

OLAY 2

Bir çocuk odadan çıkarken açık kalan lambayı ve televizyonu kapatıyor.

Hangi değeri göstermiştir?

OLAY 3

Bir öğrenci oyun oynamak istese de önce ödevlerini tamamlıyor.

Hangi değeri göstermiştir?

Dedektifin Değerler Pusulası

Dijital dünyada da mahremiyet, özgürlük, tasarruf, sorumluluk, saygı ve öz denetim değerlerimize uygun davranmalıyız.

Teknolojiyi bilinçli kullanmak, iyi bir dijital vatandaş olmanın önemli bir parçasıdır!

Engin Öğretmen – youtube.com/@engindemirci44

MERT'İN BİR GÜNÜ: TEKNOLOJİ DEDEKTİFLERİ İŞ BAŞINDA!

Mert'in günlük yaşamını inceleyelim. Teknolojiyi hangi durumlarda bilinçli, hangi durumlarda bilinçsiz kullandığını keşfedelim.

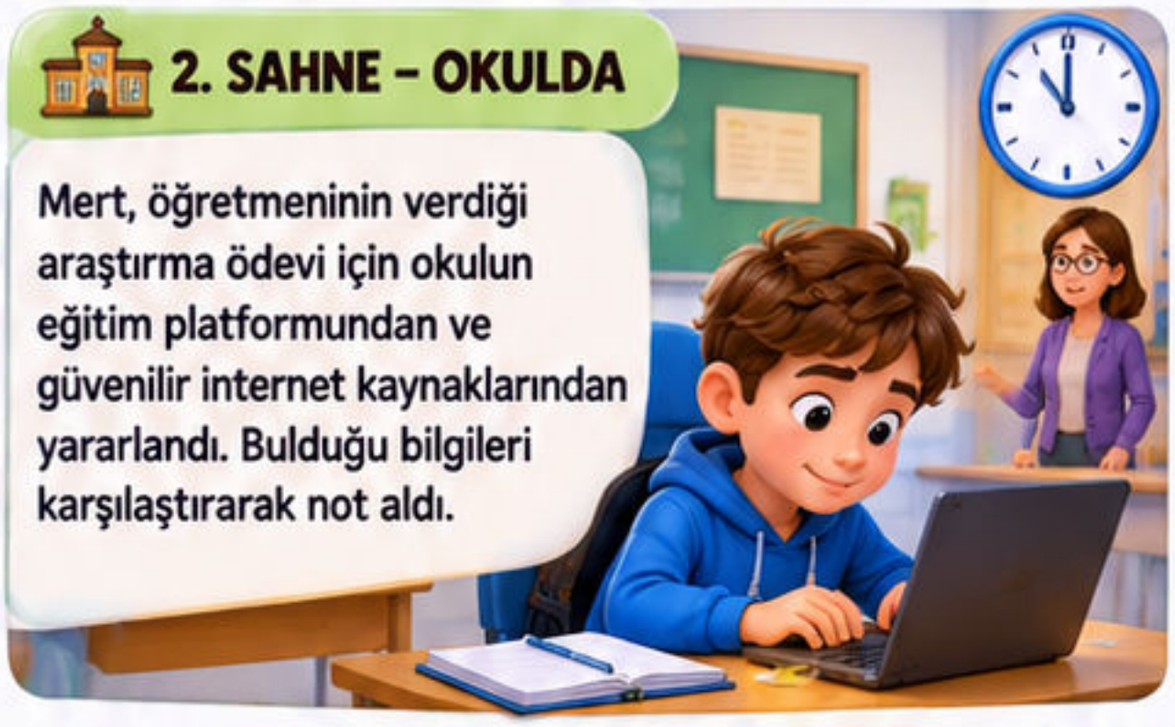
1. SAHNE – SABAH

Mert sabah uyandığında telefonuna gelen mesajları kontrol etti. Kahvaltı sırasında da telefonuyla ilgilenmeye devam etti. Annesinin konuşmasını fark etmedi.

2. SAHNE – OKULDA

Mert, öğretmeninin verdiği araştırma ödevi için okulun eğitim platformundan ve güvenilir internet kaynaklarından yararlandı. Bulduğu bilgileri karşılaştırarak not aldı.

3. SAHNE – ÖĞLEDEN SONRA

Mert eve geldiğinde arkadaşından bir oyun bağlantısı aldı. Bağlantı kendisinden parola ve kişisel bilgi istiyordu. Mert bağlantıya tıklamadı ve durumu ailesine anlattı.

4. SAHNE – AKŞAM

Mert ödevlerini bitirdikten sonra bir süre oyun oynadı. Oyununu zamanında bıraktı, ailesiyle sohbet etti ve uyumadan önce tabletini kapattı.

MERT'İN DAVRANIŞLARINI DEĞERLENDİRELİM

Kahvaltıda telefonla ilgilenmesi: **Bilinçsiz kullanım**	Araştırma yaparken güvenilir kaynakları karşılaştırması: **Bilinçli kullanım**
Şüpheli oyun bağlantısını açmaması: **Bilinçli kullanım**	Oyununu zamanında bırakıp ailesiyle vakit geçirmesi: **Bilinçli kullanım**

DEDEKTİF GÖREVİ – OLAYLARI İNCELE

1. Mert'in hangi davranışı aile içi iletişimini olumsuz etkilemiştir?
   .....
2. Mert şüpheli bağlantı karşısında neden doğru davranmıştır?
   .....
3. Sen Mert'in yerinde olsaydın teknoloji kullanımını nasıl planlardın?
   .....

GÜNÜN SONUCU

Mert, teknolojinin doğru kullanıldığında öğrenmeyi ve iletişimi kolaylaştırdığını; bilinçsiz kullanıldığında ise günlük yaşamı olumsuz etkileyebileceğini fark etti.

ROBOTUN MESAJI:

"Bir teknoloji dedektifi, yalnızca cihazları değil kendi davranışlarını da inceler!"

Hazırlayan: Engin Demirci

@engindemirci44

ÜÇ DURUM, ÜÇ KARAR!

Teknolojiyle ilgili sorunları incele, doğru kararı bul ve çözümünü açıkla!

1 PAYLAŞMADAN ÖNCE DÜŞÜN!

Olay:

Zeynep, sınıf arkadaşlarının katıldığı bir etkinlikte fotoğraf çekti. Fotoğraflardan birini arkadaşlarına sormadan sosyal medya hesabında paylaşmak istedi.

Dedektif sorusu:

Zeynep paylaşım yapmadan önce nasıl davranmalıdır?

.....

.....

İpucu: Mahremiyet ve başkalarının hakları.

2 ELEKTRİK DEDEKTİFLERİ!

Olay:

Arda, bilgisayarda araştırma yaparken odadan çıktı. Bilgisayar açık kaldı ve odadaki ışıklar da gereksiz yere yanmaya devam etti.

Dedektif sorusu:

Arda enerji tasarrufu sağlamak için neler yapabilir?

.....

.....

İpucu: Gereksiz çalışan cihazları kapatmak ve enerji kaynaklarını verimli kullanmak.

3 ALIŞVERİŞTE AKILLI KARAR!

Olay:

Ece, internetten bir kulaklık almak istedi. Karşısına çok ucuz bir bir ürün çıktı. Ancak satıcının güvenilirliği hakkında bilgi yoktu ve ürünün garanti koşulları belirtilmemişti.

Dedektif sorusu:

Ece satın alma kararı vermeden önce nelere dikkat etmelidir?

.....

.....

İpucu: İhtiyaç, fiyat, kalite, garanti ve güvenilir satıcı.

DEDEKTİF GÖREVİ – KARARINI SEÇ!

Olay	İlgili değer veya bilinçli kullanım ilkesi
Fotoğraf paylaşımı	Mahremiyet ve saygı
Gereksiz elektrik kullanımı	Tasarruf ve sorumluluk
İnternetten alışveriş	Bilinçli tüketim ve güvenlik

Hazırlayan: Engin Demirci

Engin Öğretmen

ETKİNLİK ATÖLYESİ 1 – DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Dedektifler, bilgileri dikkatle inceleyin. Yanlış olan ifadeleri düzeltin ve kavramların izini sürün!

1 DOĞRU / YANLIŞ DEDEKTİFİ

Her ifadeyi oku. Doğru veya yanlış olduğunu düşündüğün kutuyu işaretle.

		DOĞRU	YANLIŞ
1.	Teknolojik ürünleri kullanırken kişisel bilgilerimizi herkesle paylaşabiliriz.	☐	☐
2.	İnternetten elde ettiğimiz her bilgi doğru ve güvenilirdir.	☐	☐
3.	Kullanmadığımız elektronik cihazları kapatmak enerji tasarrufu sağlar.	☐	☐
4.	Bir arkadaşımızın fotoğrafını paylaşmadan önce onun iznini almalıyız.	☐	☐
5.	İnternetten alışveriş yaparken satıcının güvenilirliğini araştırmalıyız.	☐	☐
6.	Teknolojik ürünleri uzun süre ara vermeden kullanmak sağlığımızı olumsuz etkileyebilir.	☐	☐

2 YANLIŞI DÜZELT!

Birinci etkinlikte yanlış olduğunu belirlediğin ifadeleri yeniden yaz. Doğru hâle getir.

Yanlış ifade: .....

Doğru hâli: .....

Yanlış ifade: .....

Doğru hâli: .....

Yanlış ifade: .....

Doğru hâli: .....

3 KAVRAMLARI EŞLEŞTİR

Kavramları, açıklamalarıyla eşleştir.
Uygun harfleri çizerek göster.

1. Mahremiyet	•		A. İnternet üzerinden ürün veya hizmet satın alma ve satma işlemi.
2. Dijital ayak izi	•		B. Kişisel yaşamımıza ve bilgilerimize ait özel alanın korunması.
3. Oltalama	•		C. Enerjiyi gereksiz yere harcamadan ihtiyaçları karşılayabilme.
4. E-ticaret	•		D. İnternette yaptığımız işlemler sonucunda oluşan dijital izler.
5. Enerji verimliliği	•		E. Kişisel bilgileri ele geçirmek amacıyla hazırlanan aldatıcı mesaj veya bağlantılar.

4 DEDEKTİFİN KONTROL LİSTESİ

Aşağıdaki ifadeleri okuyup, kendini değerlendir.

- ☐ Teknolojiyi bilinçli kullanmanın önemini açıklayabiliyorum.
- ☐ Kişisel bilgilerimi korumam gerektiğini biliyorum.
- ☐ Güvenilir bilgi kaynaklarını ayırt edebiliyorum.
- ☐ Enerji tasarrufu için neler yapabileceğimi biliyorum.

Bir dedektif, her bilgiyi sorgular. Sen de düşünmeden inanma!

Hazırlayan: Engin Demirci

@engindemirci44

ETKİNLİK ATÖLYESİ 2 – OLAYLARI İNCELE, ÇÖZÜMÜNÜ ÜRET!

Bir teknoloji dedektifi gibi düşün! Sorunu belirle, sonuçlarını tahmin et ve çözüm önerini oluştur.

1 OLAY: GECE YARISI EKRAN BAŞINDA

Deniz, ertesi gün okula gidecek olmasına rağmen gece geç saatlere kadar tabletinde video izledi. Sabah uyanmakta zorlandi ve derste dikkatini toplamakta güçlük çekti.

Analiz Soruları:

1. Deniz'in yaptığı davranış hangi soruna yol açmıştır?
2. Bu durumun öğrenme ve günlük yaşam üzerindeki etkileri neler olabilir?
3. Deniz teknoloji kullanımını nasıl düzenlemelidir?

2 OLAY: HER MESAJ GÜVENİLİR Mİ?

Selin'in telefonuna tanımadığı bir hesaptan mesaj geldi. Mesajda ücretsiz hediye kazanmak için bir bağlantıya tıklaması ve telefon numarasını yazması isteniyordu. Selin mesajın gerçek olup olmadığından emin olamadı.

Analiz Soruları:

1. Selin'in karşılaştığı mesaj neden şüphelidir?
2. Selin hangi bilgilerini kesinlikle paylaşmamalıdır?
3. Böyle bir durumda kimden yardım alabilir ve nasıl davranmalıdır?

3 OLAY: KAYNAĞI ARAŞTIRMADAN İNANMA!

Can, genel ağda ödevini hazırlarken bir internet sayfasında ilginç bilgiler buldu. Ancak sayfanın kim tarafından hazırlandığı ve bilgilerin hangi kaynaklara dayandığı belli değildi. Aynı bilgileri güvenilir bir eğitim kaynağında bulamadı.

Analiz Soruları:

1. Can neden bulduğu bilgileri hemen kullanmamalıdır?
2. Bir internet kaynağının güvenilirliğini araştırırken nelere dikkat etmelidir?
3. Bilgiyi doğrulamak için nasıl bir yol izleyebilir?

DEDEKTİFİN ÇÖZÜM PLANI

1. **SORUNU BELİRLE:** Ne yanlış gidiyor?
2. **KANITLARI İNCELE:** Hangi bilgiler bize yardımcı oluyor?
3. **ÇÖZÜMÜ ÜRET:** En doğru davranış ne olmalı?

Hazırlayan: Engin Demirci

Engin Öğretmen

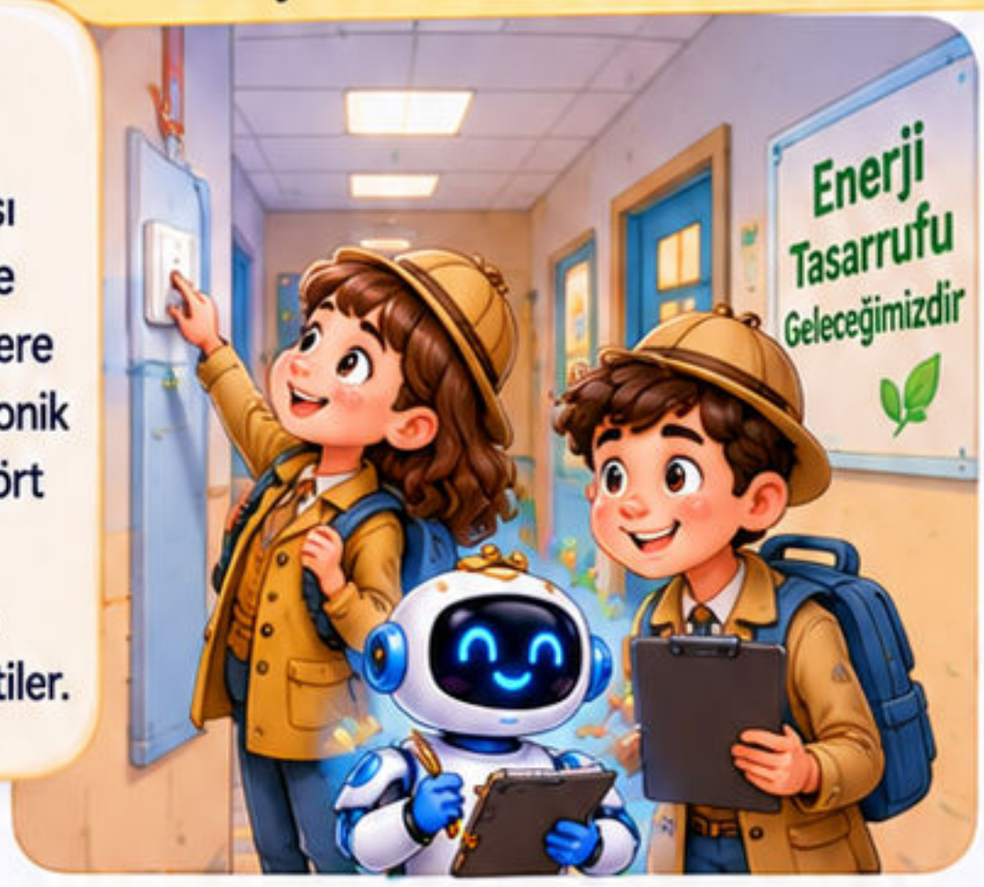

VERİLER KONUŞUYOR!

Enerji Dedektifleri İş Başında

Enerji kullanımını incele, değişimi fark et ve verilerden sonuç çıkar!

Bir okulda öğrenciler, öğretmenleriyle birlikte enerji tasarrufu çalışması başlattı. Teneffüslerde ve ders bitiminde gereksiz yere açık bırakılan ışık ve elektronik cihazları kontrol ettiler. Dört hafta boyunca yaptıkları kontrollerde gereksiz açık kalan cihaz sayısını kaydettiler.

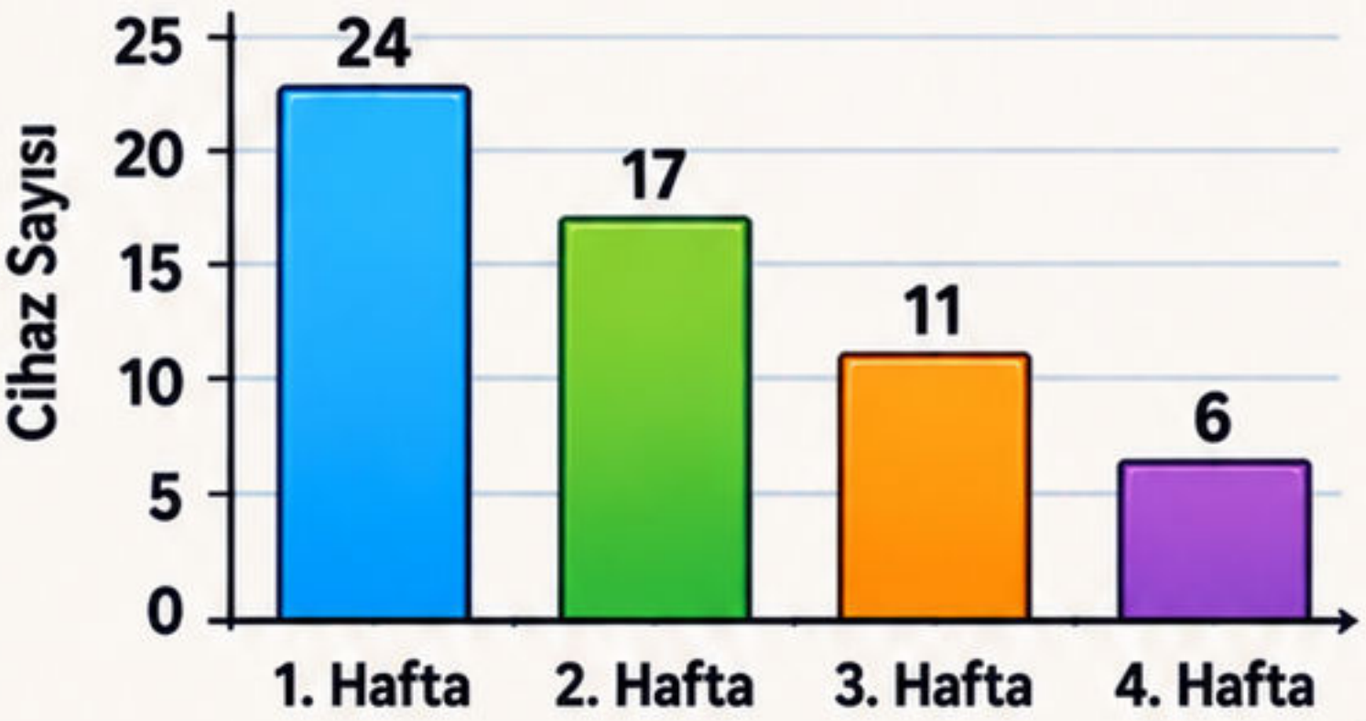

Dört Haftalık Kontrol Sonuçları

Hafta	Gereksiz Açık Kalan Cihaz Sayısı
1. Hafta	24
2. Hafta	17
3. Hafta	11
4. Hafta	6

Bu sayılar, kontrol sırasında gereksiz yere açık bırakıldığı belirlenen cihazların sayısını göstermektedir.

Gereksiz Açık Kalan Cihaz Sayısındaki Değişim

VERİ DEDEKTİFİ – SORULARI CEVAPLA

1. Gereksiz açık kalan cihaz sayısı hangi haftada en fazladır?
2. İlk hafta ile dördüncü hafta arasında cihaz sayısı kaç azalmıştır?
3. Haftalara göre cihaz sayısındaki değişim bize ne anlatmaktadır?
4. Bu azalmada öğrencilerin bilinçli davranışlarının nasıl bir etkisi olmuş olabilir?
5. Kendi okulunda enerji tasarrufu sağlamak için hangi çalışmayı önerirsin?

VERİYE DAYALI SONUÇ

Dördüncü haftada gereksiz açık kalan cihaz sayısı ilk haftaya göre azalmıştır. Bu durum, okulda yürütülen tasarruf çalışmalarının olumlu sonuç vermiş olabileceğini düşündürür. Ancak azalmaya tek başına hangi çalışmanın neden olduğunu söylemek için daha fazla bilgi gerekir.

Dedektifler tahmin etmekle yetinmez, kararlarını verilerle destekler!

Hazırlayan: Engin Demirci

@engindemirci44

BİLGİ KAYNAĞININ İZİNDE!

Her bilgiye hemen inanma! Kaynağı sorgula, kanıtları incele ve kendi teknoloji kullanımını değerlendir.

1 HANGİ KAYNAK DAHA GÜVENİLİR?

KAYNAK A
Resmî Kurum

Bir kamu kurumunun internet sitesinde, kurumun adı ve iletişim bilgileri açıkça belirtilmiş. Bilgiler ilgili uzmanlık alanına uygun ve güncel kaynaklara dayanıyor.

KAYNAK B
Tanımadığımız Hesap

Bir sosyal medya hesabı, "Bu mesajı herkese göndermezsen kötü bir olay yaşanacak!" diyerek kaynağı belirtilmeyen bir bilgi paylaşıyor.

KAYNAK C
Kaynağı Belirsiz Sayfa

Bir internet sayfasında ilginç bilgiler bulunuyor. Ancak bilgilerin kim tarafından hazırlandığı, ne zaman yayımlandığı ve hangi kaynaklara dayandığı belirtilmiyor.

2 KAYNAKLARI DEĞERLENDİR

Yukarıdaki kaynakları incele. Bilgilerin güvenilirliğini değerlendirirken hangi özelliklere dikkat edeceğini düşün.

1. Hangi kaynağın verdiği bilgileri başlangıçta daha güvenilir bulursun? Neden?

.....

.....

.....

2. B ve C kaynaklarındaki bilgileri doğrulamak için neler yapabilirsin?

.....

.....

3. Bir bilginin resmî bir sitede bulunması, onun her zaman güncel ve doğru olduğu anlamına gelir mi? Açıkla.

.....

3 GÜVENİLİRLİK DEDEKTİFİ

Bir bilgi kaynağını incelerken:

- ☐ Bilgiyi hazırlayan kişi veya kurum belli mi?
- ☐ Yayınlanma veya güncellenme tarihi belirtilmiş mi?
- ☐ Bilginin dayandığı kaynaklar gösterilmiş mi?
- ☐ Aynı bilgi başka güvenilir kaynaklarda da bulunuyor mu?
- ☐ İçerik, kanıtlarla destekleniyor mu?

Bir kaynağı değerlendirirken tek bir özelliğe değil, bütün kanıtlara birlikte bakmalıyız.

4 BİR GÜNLÜK TEKNOLOJİ GÜNLÜĞÜM

Bir gün boyunca kullandığın teknolojik ürünleri düşün. Aşağıdaki tabloyu kendi yaşamına göre doldur.

Zaman / Durum	Kullandığım teknolojik ürün	Kullanım amacım
Sabah		
Okul zamanı		
Öğleden sonra		
Akşam		

1. Teknolojiyi en çok hangi amaçla kullandım?

.....

2. Teknolojiyi kullanırken hangi bilinçli davranışları gösterdim?

.....

3. Daha bilinçli olmak için hangi davranışımı değiştirebilirim?

.....

Bilgiyi sorgula, kaynağını araştır, kendi davranışını da gözden geçir!

Hazırlayan: Engin Demirci

@engindemirci44

BENİM ÜRÜNÜM, BENİM MESAJIM!

Teknolojiyi bilinçli kullanmanın önemini araştır, kendi mesajını oluştur ve çevrenle paylaş!

GÖREV:

Teknolojik ürünlerin bilinçli kullanılmasının önemini anlatan özgün bir ürün hazırla.

- Ürünün, arkadaşlarına veya ailene bilinçli teknoloji kullanımı konusunda yol göstermeli.

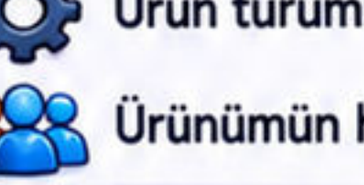
ÜRÜNÜMÜN KONUSUNU SEÇİYORUM

Ürününde hangi konuya dikkat çekmek istiyorsun? Sana uygun olanı seç.

- ☐ Kişisel bilgilerimi ve mahremiyetimi koruyorum.
- ☐ İnternette güvenli davranıyorum.
- ☐ Teknolojiyi sağlıklı ve dengeli kullanıyorum.
- ☐ Enerji ve kaynakları tasarruflu kullanıyorum.
- ☐ İnternetten alışveriş yaparken bilinçli karar veriyorum.

HANGİ ÜRÜNÜ OLUŞTURABİLİRİM?

1. **AFİŞ**

2. **KISA FİLM**

3. **KAMU SPOTU**

4. **ÇİZGİ ROMAN**

5. **HİKÂYE VEYA ŞİİR**

6. **KULLANIM KILAVUZU**

ÜRETİM PLANIMI HAZIRLIYORUM

- Ürünümün adı: .....
- Ürün türüm: .....
- Ürünümün hedef kitlesi: .....
- Vermek istediğim ana mesaj:
  .....
  .....
- Yararlanacağım bilgi ve kanıtlar:
  .....
  .....

ÜRETİM BASAMAKLARIM

1. **ARAŞTIR:** Konumla ilgili güvenilir bilgiler bul.
2. **KANIT TOPLA:** En az iki güvenilir bilgi veya kanıt belirle.
3. **SONUÇ ÇIKAR:** Bilinçli kullanımın neden önemli olduğunu açıkla.
4. **PLANLA:** Ürününü ve hedef kitleni belirle.
5. **OLUŞTUR:** Özgün ürününü hazırla.
6. **PAYLAŞ:** Ürününü uygun ve güvenli bir ortamda paylaş.
7. **DEĞERLENDİR:** Gelen görüşleri incele ve ürününü geliştir.

UNUTMA!

Hazırladığın ürün yalnızca güzel görünmemeli. Doğru bilgiler içermeli, en az iki kanıta dayanmalı ve insanlara bilinçli teknoloji kullanımı konusunda mesaj vermeli.

Bilgini kullan, yaratıcılığını göster, kendi mesajını dünyayla paylaş!

Hazırlayan: Engin Demirci

@engindemirci44

TASARLA, OLUŞTUR, PAYLAŞ!

İyi bir ürün, doğru bilgiyle başlar.
Mesajını anlaşılır biçimde hazırla ve güvenli yollarla paylaş.

1 ÖNCE TASARIMINI PLANLA!

Ürününü hazırlamadan önce ne anlatacağını ve kime ulaşmak istediğini belirle.

Açık ve anlaşılır mesaj: Vermek istediğin düşünceyi kısa ve net anlat.

Doğru bilgi: Güvenilir kaynaklardan yararlan.

Uygun görsel: Konunla ilgili, mesajını destekleyen görseller seç.

Hedef kitle: Ürünü kimlerin okuyacağını veya izleyeceğini düşün.

2 FİKRİNİ ÜRÜNE DÖNÜŞTÜR!

Seçtiğin ürün türüne uygun araçları kullanarak özgün çalışmanı hazırla.

1. Afiş

2. Kısa Film

3. Çizgi Roman

Kontrol Listesi

- [ ] Ürünümün konusu açıkça anlaşılıyor.
- [ ] Bilgilerim güvenilir kaynaklara dayanıyor.
- [ ] En az iki kanıttan yararlandım.
- [ ] Görsellerim mesajımı destekliyor.
- [ ] Yazım ve anlatım hatalarımı kontrol ettim.

3 MESAJIMI GÜVENLİ ŞEKİLDE PAYLAŞ!

Hazırladığın ürünü öğretmenin ve arkadaşlarınla uygun bir ortamda paylaş.

Kişisel bilgilerini koru: Adres, telefon numarası ve parola gibi özel bilgileri paylaşma.

İzin al: Başkalarının fotoğrafını veya kişisel bilgilerini izinsiz yayımlama.

Uygun ortam seç: Ürününü öğretmeninin belirlediği sınıf ortamında veya güvenli platformda paylaş.

Geri bildirimleri dinle: Arkadaşlarının görüşlerini değerlendirerek ürününü geliştirmeye çalış.

4 BENİM ÜRÜNÜMÜN SON KONTROLÜ

Ürününü paylaşmadan önce aşağıdaki soruları cevapla.

1. Ürünümün vermek istediği mesaj açık mı? .....
2. Bilgilerimi güvenilir kaynaklarla destekledim mi? .....
3. Ürünümü güvenli biçimde paylaşmaya hazır mıyım? .....

Üretmek kadar doğru ve güvenli paylaşmak da önemlidir!

Hazırlayan: Engin Demirci

@engindemirci44

ÜRÜNÜM NE KADAR BAŞARILI?

Hazırladığın ürünü incele, arkadaşlarının görüşlerini dinle ve daha iyi hâle getirmek için neler yapabileceğini keşfet!

1 ÖZ DEĞERLENDİRME

Ürününü tamamladıktan sonra aşağıdaki ifadeleri değerlendir.

Değerlendirme ifadesi	Evet	Kısmen	Hayır
Konumu doğru bilgilerle anlattım.	☐	☐	☐
En az iki kanıttan yararlandım.	☐	☐	☐
Mesajımı açık ve anlaşılır biçimde verdim.	☐	☐	☐
Ürünümde uygun görseller kullandım.	☐	☐	☐
Ürünümü güvenli bir ortamda paylaştım.	☐	☐	☐

1. Ürünümün en başarılı yönü nedir?

.....

.....

2. Ürünümde geliştirmek istediğim yön nedir?

.....

.....

2 AKRAN GERİ BİLDİRİMİ

Bir arkadaşının ürününü incele. Onun çalışmasına yapıcı ve saygılı görüşler bildir.

BEĞENDİĞİM

Üründe en çok beğendiğim özellik:

.....

ÖĞRENDİĞİM

Bu ürünü incelediğimde öğrendiğim yeni bilgi:

.....

ÖNERİM

Ürünü daha da geliştirmek için önerim:

.....

3 PERFORMANS DEĞERLENDİRME

Ürünün aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilir. Her ölçüt için uygun düzeyi işaretle.

Ölçüt	3 – Çok iyi	2 – Gelişiyor	1 – Destek gerekli
Bilgi ve kanıt kullanımı	Doğru bilgiler ve en az iki uygun kanıt kullandı.	Bilgiler genel olarak doğru ancak kanıtları sınırlı kullandı.	Bilgiler veya kanıtlar yetersiz kaldı.
Mesajın açıklığı	Mesajı açık, anlaşılır ve etkili biçimde verdi.	Mesajı kısmen anlaşılır biçimde verdi.	Mesajı anlaşılır biçimde veremedi.
Ürün tasarımı	Ürün özgün, düzenli ve konuya uygun hazırlandı.	Ürün genel olarak konuya uygun ancak bazı eksikleri var.	Ürün konuya uygunluk veya düzen bakımından yetersiz.
Bilinçli ve güvenli paylaşım	Mahremiyete dikkat ederek uygun ortamda paylaştı.	Paylaşımda bazı hatırlatmalara ihtiyaç duydu.	Güvenli paylaşım konusunda desteğe ihtiyaç duydu.

TOPLAM PUAN: ..... / 12

BİR SONRAKİ ÜRÜNÜMDE...

Bir sonraki çalışmanda daha başarılı olmak için hangi özelliğini geliştirmek istersin?

.....

.....

.....

Hazırlayan: Engin Demirci

Engin Öğretmen

BÜYÜK TEKRAR – TEKNOLOJİ HARİTAM!

Öğrendiklerini hatırla, kavramları ilişkilendir ve bilinçli teknoloji kullanmanın önemini keşfet!

BİLİNÇLİ TEKNOLOJİ KULLANIMI

1. SAĞLIKLI KULLANIM

- Uygun süre kullanma
- Ekran molaları verme
- Doğru duruş ve ekran mesafesine dikkat etme
- Uyku düzenini koruma

2. DİJİTAL GÜVENLİK

- Kişisel bilgileri koruma
- Güçlü parola kullanma
- Şüpheli bağlantılara dikkat etme
- Güvenilir kaynakları araştırma

3. MAHREMİYET

- Özel bilgileri koruma
- Fotoğraf paylaşmadan önce izin alma
- Dijital ayak izine dikkat etme
- Başkalarının haklarına saygı gösterme

4. TASARRUF VE VERİMLİLİK

- Gereksiz çalışan cihazları kapatma
- Enerjiyi verimli kullanma
- İhtiyaç kadar tüketme
- Bilinçli alışveriş yapma

5. ÜRETME VE PAYLAŞMA

- Araştırma yapma
- Kanıt toplama
- Özgün ürün oluşturma
- Güvenli biçimde paylaşma

HIZLI HATIRLAMA KARTLARI

MAHREMİYET

Kişisel yaşamımıza ve bilgilerimize ait özel alanın korunmasıdır.

DİJİTAL AYAK İZİ

Genel ağda yaptığımız işlemler sonucunda oluşan dijital izlerdir. Paylaşılan içeriklerin kopyaları başkalarının elinde kalabilir.

OLTALAMA

Kişisel bilgileri ele geçirmek amacıyla hazırlanan aldatıcı mesaj veya bağlantılardır.

E-TİCARET

Ürün ve hizmetlerin genel ağ üzerinden alınıp satılmasıdır.

ENERJİ VERİMLİLİĞİ

İhtiyaçları karşılarken enerjiyi gereksiz yere harcamamaktır.

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

YANLIŞ: İnternette gördüğüm her bilgi doğrudur.

DOĞRUSU: Bilgilerin kaynağını ve doğruluğunu araştırmalıyım.

YANLIŞ: Arkadaşımın fotoğrafını istediğim gibi paylaşabilirim.

DOĞRUSU: Fotoğraf paylaşmadan önce arkadaşımın iznini almalıyım.

YANLIŞ: Kullanmadığım elektronik cihazların açık kalması önemli değildir.

DOĞRUSU: Gereksiz çalışan cihazları kapatarak enerji tasarrufu sağlayabilirim.

YANLIŞ: İnternette paylaştığım her şeyi tamamen silebilirim.

DOĞRUSU: Bazı içeriklerin kopyaları başkalarında kalabilir.

YANLIŞ: En ucuz ürün her zaman en iyi seçimdir.

DOĞRUSU: İhtiyacımı, ürünün kalitesini, garantisini ve satıcının güvenilirliğini değerlendirmeliyim.

KENDİMİ SINIYORUM

1. Bilinçli teknoloji kullanımı neden önemlidir?
2. Genel ağda karşılaştığın şüpheli bir mesaj karşısında nasıl davranmalısın?
3. Teknolojiyi kullanırken hem kendini hem de çevreni korumak için neler yapabilirsin?

Hazırlayan: Engin Demirci

@engindemirci44

TEKNOLOJİ DEDEKTİFLERİ GÖREVDE!

6 Soruda Bilinçli Teknoloji Kullanımını Keşfet!

Aşağıdaki soruları dikkatlice oku. Her soruda doğru olduğunu düşündüğün yalnızca bir seçeneği işaretle.

1 GENEL AĞ GÜVENLİĞİ

Ece, çevrim içi bir oyunda ücreteiz ödül kazanabileceğini söyleyen bir reklam görür. Reklam, ödülü göndermek için okulunun adını ve ev adresini yazmasını istemektedir.

Ece'nin aşağıdakilerden hangisini yapması en doğru davranıştır?

- A) Ödülü kaçırmamak için istenen bilgileri hemen yazmak.
- B) Kişisel bilgilerini paylaşmamak ve reklamı güvenilir bir yetişkine göstermek.
- C) Ev adresi yerine arkadaşının adresini yazmak.
- D) Bilgilerini yazdıktan sonra reklamı kapatmak.

2 BİLİNÇLİ TÜKETİM

Arda, çalışan kulaklığının yerine yalnızca yeni modeli çıktığı için başka bir kulaklık almak istemektedir.

Arda'nın bilinçli tüketici gibi davranması için öncelikle ne yapması gerekir?

- A) En pahalı modeli satın almak.
- B) Arkadaşlarının kullandığı modeli seçmek.
- C) Eski kulaklığını hemen çöpe atmak.
- D) Yeni ürüne gerçekten ihtiyacı olup olmadığını değerlendirmek.

3 TEKNOLOJİK ÜRÜN SEÇİMİ

Bir aile çamaşır makinesi alırken aşağıdaki özellikleri karşılaştırmıştır:

X modeli:	A enerji sınıfı, 3 yıl garanti
Y modeli:	C enerji sınıfı, 2 yıl garanti
Z modeli:	B enerji sınıfı, 1 yıl garanti

Aile enerji tasarrufu ve garanti süresini birlikte değerlendirdiğinde hangi modeli tercih etmelidir?

- A) X modeli
- B) Y modeli
- C) Z modeli
- D) Modellerin özelliklerini karşılaştırmadan herhangi birini

4 SAĞLIKLI TEKNOLOJİ KULLANIMI

Deniz, her gece uyumadan hemen önce uzun süre tablet kullanmaktadır. Sabahları uyanmakta zorlandığını fark etmiştir.

Deniz'in hangi davranışı daha bilinçli bir teknoloji kullanımı örneğidir?

- A) Tabletin sesini kapatarak kullanmaya devam etmek.
- B) Daha parlak bir ekran tercih etmek.
- C) Uyku saatinden önce ekran kullanımını bırakıp dinlenmeye zaman ayırmak.
- D) Gece geç saatlerde daha uzun süre oyun oynamak.

5 DİJİTAL AYAK İZİ VE UNUTULMA HAKKI

Mina, yıllar önce bir genel ağ sitesinde paylaştığı fotoğrafın artık görünmesini istememektedir. Fotoğrafın bulunduğu platforma başvurarak kaldırılmasını talep eder.

Bu durum aşağıdaki kavramlardan hangisiyle en yakından ilişkilidir?

- A) E-ticaret
- B) Unutulma hakkı
- C) Enerji verimliliği
- D) Oltalama

6 ÜRÜN OLUŞTURMA VE GERİ BİLDİRİM

Öğrenciler, bilinçli teknoloji kullanımı konusunda afişler hazırlamıştır. Öğretmenleri afişleri inceleyerek anlaşılır olmayan bölümler için önerilerde bulunmuştur.

Bu önerilerin öğrenciler için en önemli katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Afişleri hiç değiştirmeden saklamalarını sağlamak.
- B) Başka öğrencilerin ürünlerini kullanmalarını sağlamak.
- C) Ürünlerini paylaşmaktan vazgeçirmelerini sağlamak.
- D) Ürünlerini geliştirerek mesajlarını daha etkili iletmelerine yardımcı olmak.

DEDEKTİFİN KENDİNE SORU LİSTESİ

- Kişisel bilgilerimi korumam gerektiğini biliyor muyum?
- Teknolojik ürünleri satın alırken ihtiyaçlarımı değerlendiriyor muyum?
- Teknolojiiyi sağlığımı ve çevremi düşünerek kullanıyor muyum?

Hazırlayan: Engin DEMİRCİ

@engindemirci44

GÖREV TAMAMLANDI!

Cevap Anahtarı • Kaynaklar • Buluşalım!

Dedektifin Cevap Dosyası

Soru	Doğru Cevap	Kısa Açıklama
1	B	Kişisel bilgilerimizi güvenmediğimiz sitelerle paylaşmamalıyız.
2	D	Bilinçli tüketici, satın almadan önce ihtiyacını değerlendirir.
3	A	X modeli hem A enerji sınıfına hem de en uzun garanti süresine sahiptir.
4	C	Uyku öncesinde ekran kullanımını bırakmak sağlıklı bir alışkanlıktır.
5	B	Kişinin belirli koşullarda geçmişteki kişisel verilerinin kaldırılmasını talep etmesi unutulma hakkıyla ilişkilidir.
6	D	Geri bildirim, hazırlanan ürünün geliştirilmesine yardımcı olur.

Kendini değerlendir!

- **6 doğru:** Harika! Teknoloji dedektifisin!
- **4–5 doğru:** Çok iyi! Birkaç konuyu daha gözden geçir.
- **2–3 doğru:** Öğrenmeye devam et, tekrar çalış.
- **0–1 doğru:** Ders notunu yeniden incele ve soruları tekrar çöz.

Artık Bilinçli Bir Teknoloji Kullanıcısıyım!

- Kişisel bilgilerimi korurum.
- Teknolojiyi amacına uygun kullanırım.
- Enerji ve kaynak tasarrufu yaparım.
- Alışverişte ihtiyaçlarımı ve ürün özelliklerini değerlendiririm.
- Sağlığımı ve güvenliğimi önemserim.
- Öğrendiklerimi yaratıcı ürünlerle paylaşırım.

Bilgiye Ulaşırken Güvenilir Kaynaklar

1. **Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli – Sosyal Bilgiler Dersi, SB.5.6.2 öğrenme çıktısı**
   https://tymm.meb.gov.tr/sosyal-bilgiler-dersi/unite/405
2. **Millî Eğitim Bakanlığı – Dijital Dünyada Çocuk Hakları: Yaş Gruplarına Göre Veli Rehberi**
   https://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_09/16154231_YasY_GruplarYna_Gore_Veli_Rehberi.pdf
3. **T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı – Evde, Yolda ve İşte Enerji Verimliliği**
   https://enerji.gov.tr/Media/Dizin/EVCED/tr/EnerjiVerimlilii%C4%9Fi/Bilin%C3%A7lendirme/Tan%C4%B1t%C4%BImBilin%C3%A7lendirme/Belgeler/Evde_Yolda_ve_%C4%B1%C5%9Fte_Enerji_Verimlilli%C4%9Fi_Kitap%C3%A7%C4%B1%C4%9F%C4%B1.pdf
4. **AFAD – AFAD Acil Uygulaması**
   https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/Haberler/2021/Kasim/afad-acil-uygulamasi/mobil_afis.pdf

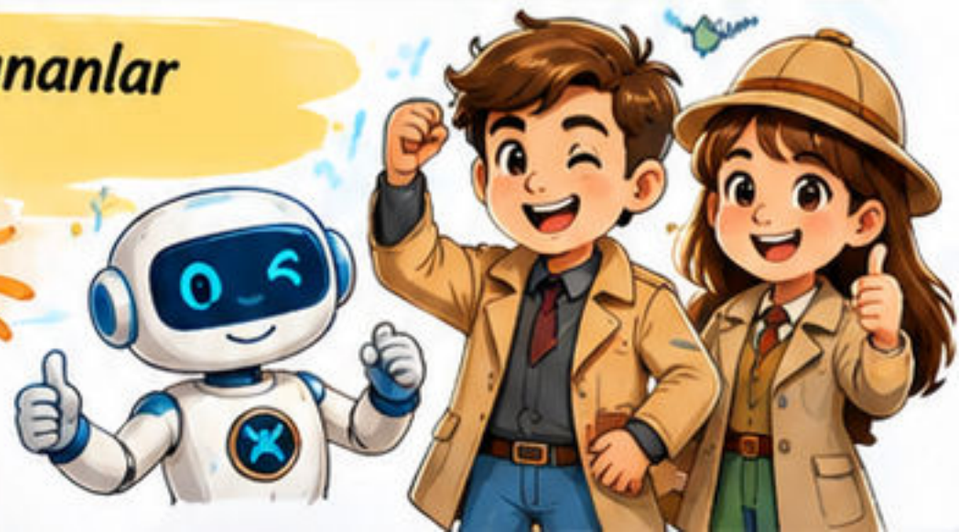
Öğrenmeye Birlikte Devam Edelim!

@engindemirci44 | Öğretmen / Engin Öğretmen | Engin Öğretmen | @engindemirci44 | @engindemirci44

"Teknoloji güçlü bir araçtır. Onu bilinçli kullananlar geleceği daha güzel şekillendirir!"

25 / 25

Bilgiyle keşfet, eğlenerek öğren!

Hazırlayan: Engin DEMİRCİ